

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

III. An actio generatiua siue aducatiua formæ substantialis ab eius vnione
distinguat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

productio passiva non terminetur ad agens, non est, cur illud denominet productum, licet in eo etiam immediatè recipiatur: effectus enim formalis non est forma subiecto capaci communicata, utique, sed forma ei per unionem proportionatam, atque requisitam communicata. Sed de hoc in simili plura in Metaphysica inter agendum de distinctione virtuali intrinseca in rebus creatis. Ad argumenta contra secundam conclusionem ex superioribus constat, etsi quæ supersunt, à P. Roderico de Arriaga, & aliis Authoribus nostris optimè solvantur.

CAPVT III.

*An actio generatiua, siueeductiua formæ
substantialis ab eius unionem
distinguitur?*

15. **P**remitto primò; causalitatem, qua materia in genere causæ materialis formam substantialem causat, seu passionem, qua eam recipit, & sustentat, nihil aliud esse, quàm unionem, qua forma ita materia vnitur, ut materia ex natura rei existere nequeat: id quod libro præcedente fusè ostendi inter disputandum de causa formali & materiali. Præmitto secundò; unionem formæ materialis cum materia per actionem ab ea realiter distinctam produci. Probatur: quia homo, iuxta aduersarios, intrinsecè, & per identitatem includit unionem: at ita non includit actionem unionis productiuam: ergo, &c. Minor probatur: quoniam, si includeret homo intrinsecè, atque identicè actionem, qua eius unio producitur, sanè idem numero homo à solo Deo, vel ab alio homine produci non posset: siquidem productus à solo Deo aliam numero actionem intrinsecè ac per identitatem includeret; aliam, inquam, ab actione, qua ab alio homine produci potest, atque adeò non esset idem numero homo, qui ab homine, & à solo Deo productus esset. Quod autem nonnulli respondent, hunc numero hominem hac, vel illa unionem, seu actionemeductiuam constitui, ac proinde eundem numero esse posse, quantumvis diuersam actionemeductiuam, & unionem includant, fusè à nobis impugnatum est in simili supra lib. 2. tract. 8. cap. 1. & 4. Tum etiam: munus unionis est extrema connectere: at nexus intrinsecus extremorum, quatales est, sola extrema, non vero causam efficientem respicit: igitur unio formæ materialis, qua causam efficientem non respicit; ac proinde actio productiua sui non est. Præmitto tertio; actionemeductiuam formæ materialis, siue eius generationem coalescere formaliter ex duplici actione, quarum altera ad solam entitatem formæ terminatur, altera vero ad eius unionem, siue passionem, quod in hunc modum ostenditur: quia non est, cur entitas formæ actionem sibi peculiariter, & ad aliud non terminatam fortietur: at illa actio ad solam formam terminata, non magiseductiua, seu generatiua, quam creatiua est: cum non magis ad dependentiam, quàm ad independentiam formæ à materia terminetur: ergo quodeductiua, seu generatiua sit, habet ab actione productiua unionis, cum qua coniungitur. Quibus positis proclive est, probare distinctionem

actioniseductiue formæ ab eius unionem cum materia; siquidem actioeductiua formæ est duplex illa actio nuper exposita: at utraque ab unionem distinguitur: ergo. Maior ex postremo præmissio: minor ex reliquis perspicua est.

Secundò in hunc modum argumentor: modi, quales sunt unio, vbicatio, duratio, & si velis, cognitio, & amor per actionemeductiuam à se distinctam producantur: at per eam minimè vniuntur: ergo nec forma materialis per actionemeductiuam vniatur. Maior perspicua est: cur enim actio omnes modos transcendat, aut cur omnis modus se ipso produci debeat potius, quàm se ipso vbicari, aut durare? Omnis autè modus se ipso nec durat, nec vbicatur: aliàs intellectio, qua in hoc instanti, & loco obiectum percipio, in alio loco, aut instanti perseverare non posset. Minor non minus perspicua est, quia omnis modus vniatur rei, cuius est modus, per se ipsum, eique essentialiter alligatur: ex sola enim extremorum indifferentia necessitas unionis distinctæ ab omnibus colligitur: cum ergo modus (quiuis sit) indifferens non sit, ut vniatur, vel non vniatur rei absolutæ, sanè per se ipsum, & non per actionem à se distinctam ei vniiri debet. Ita de distinctione unionis ab actioneeductiua formæ sentiunt Suarez tom. 3. in 3. p. disp. 9. sect. 1. §. sed hæc sententia & tom. 1. in 3. p. disp. sect. 1. §. secunda & lib. 8. de grat. cap. 2. à num. 6. Barth. Amic. tract. 1. r. q. 10. Compton. disp. 14. phys. sect. 8. Rub. Hurt. Arriag. Ouiedo, Alphonf. & plerique DD. qui quæstionem hanc in terminis tractantur.

Oppositam sententiam magna contentione tuerentur nonnulli Recentiores cum Patre Bernal disp. 12. de Incarnat. sect. 1. §. 2. Primò: quia inherencia accidentis ab eius unionem non distinguitur: ergo neceductio formæ substantialis. Secundò: quia sublata unionem formæ substantialis materialiseductio perit, & è conuerso: ergo signum est, unionem, & eductionem eius indistinctas esse. Tertio: quia actioeductiua formæ se ipsa vniatur materiæ, & seipsa etiam vniatur formæ: ergo est unio sui cum materia & forma: ac proinde est unio illarum inter se: quæ enim vniuntur vni tertio immediatè, vniuntur immediatè inter se: sicut quæ identificantur vni tertio, inter se identificantur. Antecedens quoad primam partem probatur: quia in eo actioeductiua à creatione distinguitur, quod se ipsa subiecto vniatur: quoad secundam verò partem, quia formam educi à materia est existere dedender à materia: at existere dependenter à materia, siue in materia est denominatio intrinseca formæ, sicut existere in tempore, & loco ei intrinseca sunt: igitureductio formæ ei intrinseca est, ac proinde ei vniatur. Quartò demum: quia per actionemeductiuam formæ à materia forma recipitur intrinsecè in materia: at formam recipi intrinsecè in materia claudit formalissimè unionem vtriusque; nihil enim alteri à se distincto intrinsecum esse potest, nisi per unionem, quæ ei copuletur.

Ad primum respondeo; inherentiam quidem passiuam accidentis haud distingui ab eius unionem ad subiectum: ceterum distingui ab illa eius inherentiam actiuam, siue actionem, qua efficitur dependenter à suo subiecto, siue qua fit ei inherens: hinc tamen non aliud colligi, nisi quodeductio passiva formæ substantialis ab eius unionem non distinguitur, quod vltro fatemur: nequaquam

16.

17.

18.

quam vero inde confici, quòd eductio actiua formæ substantialis, de quâ nobis sermo est, ab illius cum subiecto vnione sit indistincta. Ad secundum: sicut pereuntibus dispositionibus ad formam, perit forma, & è conuerso: & tamen non obstante hac naturali connexionem forma à dispositionibus distincta est, ita similiter in præsentia, &c. Ad tertium: actio eductiua formæ nec materiæ, nec formæ vnitur, aut intrinseca est, sed agenti vt supra ostendi: quare non est, cur eas vniant inter se: actionis autem eductiue distinctio à creatione, ab eius termino producto, non vero à subiecto intrinseco receptionis sumenda est, vt initio capitis insinuauimus: existere vero formam dependenter à materia siue in materia denominationis intrinseca formæ est: cæterum ea denominationis non provenit in genere causæ formalis, sed in genere causæ efficientis ab actione eductiua: vnde non est, cur hæc formæ intrinseca sit. Hinc ad vltimum respondeo: per actionem eductiuam forma non recipitur intrinsece in materia formaliter loquendo, sed duntaxat efficienter, eo quod actio eductiua producat vnionem, per quam forma intrinsece in materia recipitur. Quapropter inspectis omnibus eiusmodi actio non tam est vnio formæ cum materia, quam vnio, vt egregie docet Suarez vbi supra.

TRACTATUS IV.

De actione conseruatiua corporis naturalis.

CAPVT PRIMVM.

Quid sit conseruatio, & quatenus à prima creatione distinguatur?

CONSERVATIO est actio, quâ res in esse, quod primò nacla est, postea subsistit, in eoque perseverat, v.g. ea, quâ lux matutina à mane vsque ad meridiem, aut vespèram durat; aut infans ab inuente vita vsque ad obitum spirat; aut esse cuiusvis alterius effectus à suis causis protogatur: an autem hæc actio à prima rei productione distinguatur: inter Authores valde controuertitur. Prima sententia est Henrici quodlib. 1. quæstion. 7. & Gregor. in 2. dist. 1. quæst. 6. conclus. 4. & Aureoli apud Capreolum in 2. dist. 1. quæst. 2. art. 2. & aliorum docentium, rem produci, & conseruari per duas actiones, quarum altera statim præterit, altera vero cum esse rei permanet. Primum fundamentum, quo ducuntur, est: quasi actio primo productiua subito præterit; actio vero conseruatiua est permanens, & subito non præterit, vt iam tactum est: ergo actio primò productiua, & conseruatiua fortiuntur prædicata contradictoria, atque adeo altera ab altera adæquatè distinguitur. Secundum fundamentum est: quia sæpè cernimus, rem primò produci ab vna causa, & conseruari ab alia; vt cum calor ab igne primò producit, & à solo Deo in absentia ignis conseruatur: ergo prima productio rei, & eius conseruatio in eo euentu habent prædicata contradictoria, & altera causam aliquam respicit, quàm altera minimè

respicit; sicut ad denominationem realem adæquatam oportet: ergo etiam in reliquis euentis vna, & altera actio realiter adæquatè distinguuntur.

Reiicitur tamen prædicta sententia, primò: quia actio conseruatiua, & actio primò productiua habent aliquam identitatem realem: ergo realiter adæquatè non distinguuntur. Consequentia perspicua est: antecedens probatur ex Augustino lib. 4. de Genesi ad liter. cap. 12. ibi: *Cum Dominus ait, Pater meus usque modo operatur, continuationem quandam operis eius, qua vniuersam creaturam continet, & administrat, ostendit.* Quibus verbis particula *opus* cum operatione coincidit, vt constat ex iis, quæ paulo infra subiungit Augustinus ibi: *Non ob aliud in illo sumus, nisi quia id operatur, & hoc est opus eius, quo continet omnia:* & paulo post ibi: *Si hoc opus suis rebus subtraxerit, nec viuemus, nec mouebimur, nec erimus:* tum sic: conseruatio, iuxta Augustinum, est continuatio operis diuini: at iuxta ipsum opus diuinum est operatio diuina: ergo conseruatio est continuatio quædam primæ operationis diuinæ, seu, quod perinde est, est ipsa operatio diuina continuata. Augustino consonat D. Thomas 1. p. quæst. 104. art. 1. ad 4. ibi: *Conseruatio rerum à Deo non est per aliquam nouam actionem (puta adæquatè distinctam) sed per continuationem actionis qua dat esse: sicut conseruatio luminis in aëre est per continuationem influxum à sole.* Diuo Thomæ Scotus: vtrique, nec pauci, nec ignobiles Theologi adherent; vt cernere est apud Lessium lib. 10. de perfectione diuin.

Secundò eadem sententia reiicitur: quia actio primò productiua rei non est essentialiter adstricta ad primum instans, in quo rem à non esse ad esse transfert: aliàs rei duratio futura esset, contra quam supra tract. 1. cap. 3. fusè philosophati sumus: igitur potest ea actio transacto primo instanti perseverare, & alteri denuo aduenienti eo existere: igitur potest illa actio conseruatiua esse, cum actio rem producat in primo instanti, si in sequentibus perseveret, in illoque (quæ est eius essentia) rem producat, rei conseruatio non esse nequeat.

Tertiò eadem sententia reiicitur: quia si conseruatio rei ab eius prima productione realiter adæquatè distingueretur: similiter conseruatio rei pro secundo instanti distingueretur realiter adæquatè ab eius conseruatione pro tertio instanti; & conseruatio eius pro tertio instanti à conseruatione eius in quarto: & sic de reliquis. Quare non solum pro instanti sequenti primam productionem rei, verum etiam pro singulis instantibus actio variaretur, quod & ab his Authoribus non admittitur, & à nobis supra fusè impugnatum est. Quartò tandem: quia, sicut generatio Verbi diuini est eadem pro quouis momento totius æternitatis; ita vt Filius per eandem indiuisibilem productionem sit in continuo quasi fluxu à Patre, iuxta illud Psal. 2. *Filius meus es tu, ego hodie genui te:* non video, cur etiam quæuis creatura per eandem indiuisibilem actionem non sit in continuo fluxu à Deo: per eandem, inquam, non adæquatè, sed inadæquatè, vt inferius explicabo: aliàs creatura primò producta nunquam perire posset, eiusque productio more processionum diuinarum nunquam interrumpi posset.

Ad